

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

POLITIKAI ÉS VEGYES TARTALMÚ MEGYEI KÖZLÖNY.

Megjelenik hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Hirdetések és előfizetések fölvetetnek s egyes számok kaphatók helyben:

Muzsik és Partics könyv- és könyvkereskedésben, Schön A., Hecht M. könyvkereskedésben, Hay S. dohánytozsdájában, valamint hirdetések s nyitlatti közlémények egy a fővárosi mint a külföldi összes hirdetői irodáktól.

Egy szám 10 kr.

ELŐFIZETÉSI DÍJ,	
helyben házhoz hordva:	
Egész évre	8 frt.
Fél évre	4 —
Negyed évre	2 —
Vidékre postán küldve:	
Egész évre	9 frt. — kr.
Fél évre	4 — 50 kr.
Negyed évre	2 — 25 kr.
Néptanítókknak helyben:	
Egész évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 —
Negyed évre	1 — 50
Néptanítókknak vidéken:	
Egész évre	7 frt. — kr.
Fél évre	3 — 50
Negyed évre	1 — 75

Szerkesztési iroda és kiadóhivatal:
Csendes-útsza, Tóth-féle házban,
hová minden a lap szellemi részét illető közlemény, az előzetesek és hirdetések is küldendők.
Bérmentesen leveleknek fogadtatnak el. Kéziratok nem adóznak vissza.

Szerkesztési értekezlet: d. e. 11 órától 12-ig és d. u. 3-tól 5 óráig.

A Home-Rule javaslat.

Zombor, 1886. júl. 14.

Ha bizonyosan nem tudnók, hogy az angol miniszterelnök még mindig ugyanaz a Gladstone, — ki 1878 ban Ausztria Magyarországnak „Handof” ot kiáltott, úgy valóban kételkedni lehetne felette, ha ama beszédei halljuk avagy olvassuk, melyeket a home-rule javaslata érdekében tartott.

Meg akarja adni az irednek a magukét, midőn a dualismus teljesen Ausztria Magyarországot mintájára behozni törekszik. Es sikerült is neki, hivarkozással Ausztria-Magyarország dualismusrára, bevizonyítani, miszerint egy békés válás befelé az egyesült erőit kifelé megkétszerezíti, s a mi számtalanlag is könnyen bebizonyítható, ha te gyük fel pl. Irhon egy viszonylik Angliához, mint 1 a 3-hoz. Egyesülve a számok 4-et tesznek ki, egyenlenségben csak 2, minthogy az ellenséges 1 ellen egy ellensúlyozó 1 tartalékban visszatartandó, marad tehát kifelé a 3-ból csak 2, holott erőegyesítés esetén 1+3 = 4, azaz épen kétszerese az erőnek.

A számszerű eredmény mellett még ugyan kellemes öntudat is gazdagon jutalmazná a nagy államférfiut — ha nemes törekvéseit siker koronázná,

hogy mindenkinek megadta a maguát.

A választások eredményei azonban kevés sikert engednek remélni, mert eddig a conservatívek vannak többségben.

De nem is gyűlölködés volt annak oka, a mi az ősz Gladstoneknak 1878 ban a kissé kemény kifejezést nyelvére adta, mert szavainak magyarázata — jól tudjuk — oda irányult, hogy egy állam, mely Európában az egyetlen és utolsó, mely felületének egy tizenkettő részén még a holt kéz nyugszik, ne nyújtsa ki kezét a haza határain túl. — hogy ott szerezen.

Igaza van-e ebben? a fő ött mindenki véleményét alkothat magának.

Gladstone azonban teljesen kiegyezett velünk, a mennyiben a dicséret, melyet a dualismus correct keresztül vitele tekintetében reánk szórt, az ocsárlást a holt kéz miatt egyen súlyozza. Egészen másképp ítélnélünk — vagy inkább feledhetetlen Eötvösünkről, mivel oly örömet azonosítjuk magunkat — a német birodalmi kancellár, sőt utánzásra méltó példával állított bennünket, elenszámtalás nélkül s nem úgy mint azt Gladstone ur tere, ki amennyit adott, annyit el is vett tőlünk

A dolog így áll.

Midőn Eötvös vallás és közoktatásiügyi miniszter minden azon törekvése, hogy az ortodox zsidó községekben iskolákat állítson, a zolotismus és passiv ellenállás miatt sikertelen maradt, akkor egy küldetéshez fordult, mely ep ez ügyben járt nála, s mely csupa incarnatus zelotakból állott, e szavakkal: „Hát nem akartok iskolát, nem akartok világosságot? Jól van! maradjatok a ti mesterségekben fen tartott sötétségtekben, míg körös-körül a keő nap mindent bevilágít és megmelegít. Senki sem fog benneteket e szenvedelyetekben háborgatni, de ti is úgy viseljétek magatokat, hogy az államban senki terhére ne essetek; biztositlak azonban benneteket — ugynevezett lelki-pásztorok, hogy a napsugarak be fognak hatolni nyajatokhoz a hasadékok és nyílásokon, s egyenként fognak onnan a szabadba, a világságra ki osonni, de ti maradtok akkor is pásztoroknak — nyáj nélkül.”

E jelentéstartó szavakkal boosáta el a minster egy testület képviselőit, mely — mint látszik, a most már istenben boldogult kultus-minister póslatát búzgon igyekszik megvalósítani.

Midőn a muít nyáron néhány nagylerikus a kancellárnál járt a

májusi törvények megváltoztatása végett akkor mondják, halhatatlan miniszterünk életének ez epizódját mondotta el nekik, s e mellett oly czélzásokot tett, hogy ő épen a magyar kultus-minister helyzetében van s a minősítési feltételeket — melyek a majusi törvényben vannak, elejteni kész lenne, amennyiben azok az állam érdekeit nem sértik.

S hogy ebben szavának is állt, bizonyítja a már tanácskozás alá vott egyház-novella, melyből azonban a fenti clerikusoknak adott ígíretben fe ül semmit kiokoskodni nem lehet, és sem egy „Canossába-vezeklés” sem egy „terdhatás” abban fel nem ismerhető, mint néhány clericalis lap az örömet elhíttit szeretné.

Sokkal rövidebb egy emberélet, mintsem hogy minden nagyszabásu terv még az ő életében — s ha bár minster is — megvalósulhasson. Az utódo dolga lesz a tervet részletekben kiegészíteni s felépíteni.

Ha nem is vitnének keresztül ma még a „home-rule — javaslat” s a minősítés-kérdése Némethonban egyelőre nem is fog megoldást találni, az alapponások itt is, ott is meg vannak adva, s a jövő nemzedék fogja az annak idején alkalmas részleteket azok-

A „Zombor és Vidéke” tárczája.

TÜNDÉRKERT.

— Beszély. —

Irta: **Molnár Gyula.**

VII.

▲ ▲ ▲

(Folytatás.)

A szikla repedései itt-ott helyt adtak parányi lábaszkáinak a pihenésére; de az nem tarthatott soká, ellentállhatlan vonzó erő készítette lejjebbhatolni szüntelenül.

A tündérkert mindjobban kibontakozott határozatlan körvonalaiból: Eazon most látható teljes valójában.

Óriási tölgerek meredtek elébe, széles, szerteágazó koronáikkal, melyek csusant idestova himbálták a szél.

Csak míg a tölgert elérí — gondolta magában, csak míg odáig jut, — aztán könnyebb leendő minden.

Beláthatatlan terjedelműnek tűnt fel előtte e képzelmét fölülmúló tündérkert; csak a közepen esillogó márványpalotáról ítéltve is, melyet zöld folyondár övezett körül. Vig madárdal ütö meg füleit, mellyel a felérgő vizsgárgarak loconsánai, — édesen harmonizáltak.

Tovább folytatótt útját kétszeresített erővel

S a mint szerte pillantgatva olykor-

olykor, egyetlen emberarcot nem látott, aggodalma oszolni kezdett. Egyébre nem gondolt, csak az háborgatót lelket. Pedig maradt még egy borzasztó családás hátr, mely jéggé fagyasztá ereiben a vért.

A kötel kifogyott

Borzasztó!

Teljes véget szorítá meg kezével, s lábaeszkái nem találtak szilárd álláspontot, ott függött reménytelenül: fölötte a zord sziklatömeg, alatta a mélységből kinyúló tölgerek; de azok még messze, — messze voltak.

Nézett le, föl, oldalt hol találta menedéket. Visszamenni nem lett volna elég ereje, de nem is akart S mégis hiányzott csak a legesekélyebb remény is, mely szívet biztatta volna.

De ott hol a józan esz nem talál reményt ott keres a képezet.

Lenn a sziklafal, mintha kiegyenesednék, s egy széles parkánylapot képezne, hogy azután újra meredek sima legyen.

De onnan közelebb látszottak a tölgerek...

Azón felkelében az a vak remény gyujtott lelket: legrani oda a parkány lapra, onnan a tölgerek zámere, hol meg kapaszkodhatik könnyen valamely ágba

Mért nem gondolt arra, hogy összezuzza magát?

Avagy mit ért volna ez a tudat?

Hiszzen más egy sem várt reá.

S a remény tovább üze családka jatekát; mentül jobban vizsgálta a parkányzatot, annál kivitethőbbnek tűnt fel előtte szándoka.

Ha látta volna azokat a sötét vércseppeket, miket a távolság takart?

Csak azzal vigasztalá magát, hogy Feriz is ez uton távozott.

Elképzelé, mint ugrott le Feriz bátran; oh de ép akkor jutott eszébe az a mely zuhanás, az a jajkiáltás, s az összetört ágak recsegése.

Ez a halál lehetett.

S mégis ez adott erőt borzasztó tervéhez.

Eigondoltá magában — ha Feriz itt meghalt, úgy haljon meg ő is: szép utolsó vigasz, hogy egyenlő halállal mulnák ki.

S ha Feriz nem halt meg, csak megsebesült, lenn e fü között segélyt kiáltva hever, hadd tudja meg, mily nagyon szerette őt, midőn holtan bukik le lábaihoz; vagy ha Allah életben tartja, akkor jól fog esni Feriznek e véletlen segély mely élethet seibeit jó gyógyítani.

Állat sokat, Allah mindent tehet.

Most feltekintett az égre, néma ajkai egy mely szívből fakadó fohászt küldenek az istenség, hogy segítse meg utain, s ne vegye el ifju — tán még reményteljes s egykor boldog életét!

Akkor elszánta magát, egy perezig sem habozott...

Elereszté a kötelet!

— Mi történt ezután?...

Egy pillanat, s már lezuhant a családásba ringató meredekre.

Az a zuhanás, egy iszonyatos kiáltás előhírnöke volt mely gyorsan követé.

Visszhangzottak a hegyek belé.

S a meredek parkányzaton világyorsan görült, mind lejjebb-lejjebb — oda, hol a szikla felvéve előbbeni alakját, ott — lebukott a melybe.

Egy másik pillanat, s összetörtelt ágak recsegése hallatszik!

Szánalom! te magasban honoló Allah!

Nem! Allah nem könyörül! — nem szánnak az angyalok!

Nem ismerik a kegyelmet az éles sziklák.

S dalló madárkák, mit tehettek ti?

De im, mi az? Könyörül a tölg. . .

Kinyúló ága jószívűleg megragadja ruházattát, egy pillanatra függ, ánde a ruha szakad, reá nehezedik a sebesség sulya, s vonz tetelé a nehézségerő.

Ismet lebukik. Egy másik lombos galy is igyekszik esését gátálni, de eltörés lön vakmerő vállalkozása büntetése.

Tovább bukik, mindenütt véres nyomokat hagyva maga után.

Most hosszu ág ragadja meg könyő

hoz hozzáadni, s bizonyára keresztül is vinni. Mi pedig örvendhetünk, hogy mindkét nagy alap vonásban rólunk dicsőró nyilatkozat történt.

J. J.-s.

A „Zombor és Vidéke” szerkesztősége illetékes helyről az alábbi „felhívás” közlétele lett felkérve:

Felhívás

egy Radetzky- emlékszbornak Bécsben való létesítésére.

A felejthetlen gróf Radetzky tábornagy halála után csakhamar közöbajtásként nyilvánult: hogy e dicsőronázott hadvezérnek, ki 72 szolgálati éve közben 5 uralkodó alatt 19 hadjáratban vett részt, — katonái ez íga i atyjának, — alattvalói hűség, és hazaszeretet által példányszerűleg e kitünő honfúnak Bécsben méltó emlékszborn állíttassék.

Az egy évvel utóbb kitört hábor. — a következő évek kedvezőtlen viszonyai s különféle akadályok ez óhajítás sikerítését háttérbe szorították.

Évről évre mindinkább gyűrűl azoknak száma, kik Radetzky alatt szolgálták, harcolták és vértettek, — nincs tehát veszteti való idő, hogy a túlélok valóisítva láthassák az emléf felállítását.

Legfelsőbb felhatalmazással éu veszem át e vállalat vezetését, támogatva egy bizottság által, mely a Radetzky iskolájából kikérült számos tábornokon kívül különböző körök képviselőiből alakult.

Magam is a túlélok egyike, kik Radetzky által nyerték a tüzérségséget, azon időbeli fegyvertársaimhoz fordulok oly felhívással: hogy e cél előmozdításához járuljanak.

Egy a hadsereg szerkesztője által már hónapok előtt közzétett hazafii felhívás a hadseregben oly élelk viszhangra talált, hogy rögtön nagyszánu aláírások történtek.

Egyeseknek szintűgy, mint egész hadtesteknek adakozásai újabban tanuszkodnak a hadsereg hagyományos szelleméről, és keszednek a monarchia egyesült erejű ortalmaszására hivatott összes vederejének általano hozzájárulásáról.

Hasonló felhívást intéztek az osztrák-magyar monarchia lakóihoz, kik Radetzky nevét elenyészhetlen emlékként őrzik.

Százeen a birodalom minden vidékein, — nagytanyái és atyai a jelen nemzedékek szolgálták a dicső tábornagy alatt, s tüzhelyeikhez trive, a hozzájuk tartozók is átruházták a „Radetzky apónak” szentelt

lelkesedést, mely őt a legnépszerűbb hősök közé emelte, s felvilányozott mindenkit, ki az agg hadvezér emberbaráti érzelmeinek és nyújasságának tanuja volt.

A minden alkalommal tanusított hazafii szellem bizonyosan örömmel és sikerese forja előmozdítani a hálás megenlékezés e jelenvennek létesítését, mely a monarchia összes népéhez egyaránt közel állott hős nagy érdemét örökítend meg.

A rokkant harcász, a hadastyan és a szegény ember fillére ép oly súlylyal esik át a merlegbe, mint a gazdagok aranyai.

Radetzky szobra egykoron utódainkat emlékettesse arra: ut vala képes egy 82 éves hadvezér elérni, ki a legnehezebb viszonyok között, s minden oldalról körülölvoga, uraikódjának és seregének bizalma, valamint satonainak szeretete által támogatva, — laudakatlan kitartással elvoge is győzelmet győzelemre aratot az ellenséges túlélok fölött Bécs, 1886. június 27-én

Albrecht főherceg, tábornagy.

Az ezen hazafii vállalatnak szánt öszszetek, melyeknek gyűjtése czejből kisebb bizottságok alakítása ajánlatik, — a központi bizottságnak Bécsben (cs. kir. főúvásvaszerint hivatái) vagy az 1-50 ausztriai takarekpénztárnak (Bécsbe, Graben 21. sz.) kéreinek beküldötti. A bizottság aluirt tagjai is hajlandók adakozások elfogadására. A befolyandó öszszetek azonnal hasznónaplólag elhelyeztetnek, s a netán választott jelke kiseretében rendszeresen közhírré tétetnek.

Az emlékszbort kidolgozásával Zumbusch Gáspár tanár bizatot meg, ki a boldogult tábornok emlékszbornak mintáját már 1851-ik évben elkészítte.

Keit Bécsben, 1886. évi június 30-án.

Albrecht főherceg, tábornagy, mint elnök.

Thurn és Taxis Imre herceg, lovassági tábornok, mint elnöki helyettes.

Arneht Alred lovag, cs. kir. udvari tanácsos. Bauer Naudor báró, lovassági tábornok. Byland-Rheidt Arthur gróf, tábornagy. Beck-Fingyes báró, altábornagy. Clam-Galsai Ede gróf, lovassági tábornok. Grenneville Ferencz gróf, tábornagy. Dembscher Eml, tart. őrnagy, tolvívó. Dopfner József báró, tábornagy. Dumba Miklós. Libloy Graf Ede lovag, lovassági tábornok. Hohenho-Schillingsturt Siárdi herceg, lovassági tábornok. Kehelvi gróf Hunyady Kálmán, altábornok, Kehelvi gróf Hunyady Imre, cs. kir. kamarás. Huy János gróf, tábornagy

Csabitó arczán édes öntudatlanság honol, — szemel áorandosan tekintenek fel a kék égbe, — mintha óaszárnyai lelke roptat kisernek e valódi honába.

Eszmélete nincs jelen, csak az önkénytelen akarát, a gepies test mikódik.

Nem hall, nem lát, pedig szemel nyitvák, s a legkisebb zaj tüzszerezen visszhangzik az akusztikus fúrdó falazata körül.

Baloldalt magasra nyílt rózsató, Gyönyörű aloe, s szeles levelű kaktusz ez vben nyílt virágával kepeznek beathatlan sűrűseget; e levelek olykor-olykor megcsorrennek, mozgas, csoszgas hallatszik, naha pedig egy-egy mely sohaj.

A nympa erre nem látzik ügyeini.

A merengő lelek nem fogadja el a halidög közszet. Zaj, es közonyos mozgas nem ebreszik fel az ábrándozót. De egy sohaj, egy mely, szivből szakadó sohaj keresztul tui magát a haliszerveen, behatol a lelek viágaba, renehezedik a szivre, min a hederzényomas. Zayab olyankor megragodik.

Oh egy sohaj, képes felébreszteni a merengőt, visszahívni lelke eszméleteit.

Es Zayab érzi a sohajt, de nem ébred fel. — Zayab nem olyan teremtmény mint a többi.

Az ő lelkének tiszta világában nem élnek a halandók kepei; ott egyetlen embercz van bevésve: Azab-bég.

Treuenschwrti báró Knebel Albert, tábornagy. Koller Sándor báró, lovassági tábornok. Thurnburgi Latour József, altábornagy. Mondel Frigyes báró, tábornagy. Nopcsa Ferencz báró. Kilsáitleni báró Packer Frigyes, tábornagy. Bibaini báró Piret Jenő, lovassági tábornok. Rodakowski József lovag, altábornagy. Springer Alfréd báró, sz. k. főhadnagy. Thurn és Taxis Imre herceg, lovassági tábornok. Thurn é Taxis Hugó herceg, sz. k. őrnagy. Uhl Ede, polgármester. Weleni Weil József, kormánytanácsos. Welscher-Heinz Zeno gróf, altábornagy. Wenckheim Karoly gróf, cs. kir. kamarás. Wilczek János gróf. Zumbusch Gáspár tanár.

A házalás szabályozása ügyében való kérdőponatok és válaszok.

(Folytatás.)

Indokolás:

Minthogy a házalókereskedés, mint köz-káros kerest tekintend, annak korlátozásáról oxvetlen gondoskodni kell. Minden cikik, melylyel a házalás megengedetik, a házaló-könyvben névszerint megjelölend.

VIII. A házalási iparigazolvány vagy iparigendély kiállításához el-gendő-e a fenti 2. pontban elősorolt kellékeknek igazolása, vagy tettesek-e az a személy megbizhatóságától, illetőleg a fenti 3. pontban elősorolt kellékektől függőve?

ad 8. A házalási iparigazolvány kiállítására csak a 2., 3. 4. és 5. feleletek tekintetbe vételével történjék.

Indokolás:

Az említett feleletekben történt megállapodások minden irányban védelmet nyujtanak, mert általuk nemcsak a házalási engedélyért folyomódó netaláni gyötörtetések ellen védelmezve van, hanem az állandó kereskedő is iparosnak is biztosítékot ad a nem szilárd konkurrenzia ellen.

IX. Tartozék-e a házaló, ha valamely községbe ér, magát az illető helyi hatóságnál bejelenteni olyképen, hogy a házalást csakis a bejelentés után kezdhesse meg? avagy

X. Elengedő-e annak a kimondása, hogy a házaló összes okmányait mindig magánál vinni és a helyi hatóság kívánatára magát igazolni tartozik?

ad 9 és 10. A házaló szigoruan köteleztesék a házalást csak a helyi hatóságnál bejelentés után megkezdeni. A helyi hatóság a helyi viszonyokhoz mérve az 1. legfeljebb 2 napig tartó házalási jogot a házalókönyvbe írja. Oly házalók, kik a meg-

Azab-bégen kívül nem ismer senkit. Mit tudja ő, vannak-e kivüle még más érző lények is?

Minő hite lehet a földi életéről?

Milyenek fogalmai?

Azab-béget valamely fensőbb hatalomnak ismeri el, ki olykor titkosan látatlanul bejő hozzá, s „leányának” nevezi, beszél nekik csodás dolgokat emberekről, Allahról s a gonosz dzsinekről, — oh ezek mulatságos dolgok — s azután eltűnik úgy, a mint jött, s nem látja ismét sokáig, sokáig.

S ő látja, hogy ez a jölteveje nem olyan alkotású lény mint ő, — azt hiszi olyanok nincsenek is. Látott ébenfeketé arczu rabszolgákat, kik beszélni nem tudnak, erezni nem tudnak, gepileg végzik dolgait, s ha fáj valamijük, orditoznak.

Az egy jölteveje, ki őt beszélni megtanítá, ismerni a virágok színeit, hallgatni a madarak énekeit, s fohászt robegni Allahnak, azert egy, valamely fensőbb istenség, ki azért van, hogy parancsokat osztogasson, amazok pedig hogy parancsait végezzék, — S van valami arra, messze, — kűnn a sziklafalon kívül is, — hogy mi? azt ő nem tudhatja. Ott hall mennydörgést, hall éneket, s vidor kacagást. Ugy elgondolkozik akkor: mi lehet az?

Ott lakik jölteveje ki tejen szeles turbánt visel, fején arczán hősínhaj, s

engedett időn tul, avagy engedély nélkül valamely községben házalnak, a községi szegényalap javára azonnal büntetendők meg. Csak 3 hó letelte után jelenhet egy é ugyanazon házaló valamely községben meg.

A házaló összes okmányait, illetve házalókönyvét mindig magával vinni és az ellenőrző közegeknek felmutatni köteles. Az okmányok hiányzása szintén azonnal büntetendő meg.

Indokolás:

A házalási jog és a házalásra bocsjuttott cikkek lekiismeretes ellenőrzése sikerese csak akkor vihető véghez, ha a házaló magát mindenütt bejelenteni és összes okmányait mindig magával vinni öteles. Minthogy faluhelyeken sok esetben szakavatott ellenőrző személyzet hiányzik, mindig az ipar- és kereskedelesügyi választotja legyen közbenjárásra feljogosítva.

XI. Legyenek-e a házalás köréből bizonyos árucikkek kizárva és ha igen? hatályban fenntartassanak-e továbbra is a fennálló házalási szabályok 12. §-ának rendelkezései? avagy elegendő-e annak kimondása, hogy a házalókereskedés tárgyat a szabad forgalom összes tárgyai közé tuzetikk, kivéven az egészélegesen vagy résztesyelen, valamint az állami egyedúráság tárgyat képező cikkeket.

ad 11. Minthogy a házalókereskedés az állandó kereskedő és iparos üzleti forgalma teljesítését ne gátolja, bizonyos árucikkek a házalás köréből kizárandók, miért is a érvényben álló házalószabaddal 12. §-a továbbra is érvényben tartassék.

Indokolás:

Minthogy a házalás csakis kivételes ipar-keresetet képezend és csakis vilagosan meghatározott cikkekre szorítva legyen, az érvényben álló házalószabaddal 12. §-ának fenntartása az állandó kereskedők és iparosok nézve életkérdés, mert a kereskedés virágzása, az állandó kereskedők és iparosok adókepesség emelése csak egy elérhető.

XII. Megengedessék-e hogy a házaló aruit kezjárművön, szekerem vagy teherhordó állatokon szállítsa? Ha ez nem engedtetnék meg, megengedtessek-e, hogy árúinak továbbvitelére egy vagy több segédet tartson?

ad 12. A házaló csak oly árúmenty-

szakállt, hősín bajuszt, melyet oly gyakran végig simit kezével, hogy szinte félelmetes reáérezni. Az ott fenn honol a kék ében, s csak néha jó le parancsokat osztogatni, aztán visszamegy a madaraknak is parancsolni.

Milyen különös lény az! Ugy fél tőle — attól a melléig éró szakálltól, — s ugy nem óhajta látni.

Nem is jó gyakran.

Olykor csodálatos kérdésekkel fakgatja, minek értelmét nem tudja, nem találja el; soha se beszél arról: mégis kérdi.

Azt kérdi leggyakrabban: „Hogy érzed magad Zayab?”

Erre ő csak kacagással felel Villy furcsa kérdés: hogy érzi magát?

Lehet azt tudni? Mikip lehet „magát” érezni? Hol van az a mit lehet valamiképen „érezni”?

S ő, e különös kérdésre mintegy feleletet nyer e kacagással, azt mondja: jól érzed magad, megyek! — s csakugyan távozik.

Zayab fölteszi magában, hogy más szor, ha jó, ismét kaczag, hadd érezze magát jól.

Egyszer azt mondá, hogy ő szép.

Ezt nem érti. Ez alatt sajátóság jölteveket vél lappangni. Tőpreng, gondolkod-

rületesen, s vigyázva hajlik vele szét csendesen — csendesen a zold pázsit puha bársonyáig, ott enyhén lecsuszítja s akkor gyengédn elteríti a fűvön.

Nem is emelkedik többé vissza, hanem ott hajlong körülte, mintha hűsíteni akarná, s óvni a nap tüzétől.

Ott tekszik a lány mozdulatlanul, ajkai öszszeszárvá, szemel lecsodáva, arczán borzasztó szenvedéseinek vizstűkre, halottai sáppadtság keretében; csak fúrtei omolnak keblére, mintha a szakadozott ruhát akarnák potolni, s csak lábai verzenek verpatokat teremtve a fűben.

Nem messze tőle szintén véreseppek látszanak, öszszetépt rongyok, — mikkel Feriz bizonynyal sebeit kötözgeté.

A tünderkert nema, csendes.

Csak a madarak jönnek újra vig dakkal, mintha vigasztalni akarnák a szegény vérző léányt, ki eszméletlenül hever ott lenn

Csak a felsőköz vizsargarak lecsosánásai kisérők azokat édes harmoniával.

Emberarcz nem mutatkozik sehoh.

Hová lett Feriz?

VIII.

Mikor a sziv sebesebben dobog.

A fúrdó fényes tükörében visszazárgák Zayab tünderies szép termete. Még mindig hanyattfekve uszkál — csendesen alig-alig mozdulva.

séggel házalhasson, melyet saját testi erőjével továbbítani képes.

Csak a megyei tiszti főorvos által bizonyított testi fogyatkozásban szenvedő házalók jogosítványok egy segéd tartására, ki különben csakis főnöke jelenlétében házalhat. A segéd tartása, nem különben a testi baj elnevezése a házalóknyvbán világosan tűntető ki.

Indokolás:

A házalás azért nem történik oly áru-mennyiségekkel, melyek azáltal áruk vándor-üzletének eladásra kerüljenek, mi különben igazon, teherhordó állat avagy több segédiek tartása esetében okvetlenül állna be. A testi fogyatkozás megállapítása azért a megyei tiszti főorvos által történik, hogy netalán tettetéseknek eleje vétsékek. Ezeknek megelőzése mindenesetre oly következtetésekre vezetne, melyek által a házalásnak szánt korlátok lebetetlenné válnának.

XIII. A házalóság házalhat-e főnöke helyett, külön bejelentés nélkül?

ad 13. A házalóság csak főnöke jelenlétében szabályszerű bejelentés után házalhasson.

Indokolás:

Ha a házalóság egyedül és szabályszerű bejelentés nélkül házalhat, minden ellenőrzés lehetetlen volna.

XIV. A házaló országos vásáron nyithasson-e sátor, illetve kirakodva áruit haszon-e?

XV. Ugyancz álljon-e a hetivásárokra néve is?

ad 14 és 15. Országos vásárokon a házaló már előre kijelölt helyen sátor nyithasson és áruit kirakodva árusíthassa.

Heti vásárokon ellenben az ipartörvény 50. § (rövidítésben) a házaló megjelenése tilos legyen.

Indokolás:

Miután az országos vásárok a szabad kereskedés elvét képviselik, ott a házalók is megjelenhessenek.

Heti vásárok látogatását okvetlenül kizáródnak, mert a házaló már nem házról házra járni kénytelenítette, hanem összehírtott tervezet szerint hetivásárról hetivásárra mehetne. Különben az ipartörvény 50. §-a már azért is alkalmazandó, hogy a sokka magasabb adóval, mint az iparosok terheltek kereskedőnek illetlen konkurrenzia ellen kellő védelem adassék.

XVI. A házalási szabályok 17. §-ban némely vidékek lakói részére biztosított kedvezmények továbbra is leuntartassanak-e?

ad 16. A házalászádelvvel 17. §-ban bizonyos vidékek lakói részére biztosított kedvezmények továbbra is, vagy legfeljebb

dik, keres hasonlatot, következtet, s fűrészből fűrészből eredményekre jut.

A virág is szép, a madarak is szépek, a kék égből szép, a nap, a hold, a csillagok ezek mind, mind szépek.

Ez a tudat megzavarja — ártatlan agyát.

Majd felvidult bele, s akkor minden fűszálnak elbeszélte, hogy ő is szép, meg a madarak előtt is dicsekedett. Majd elszomorodott szíve, s oly bánatos, s komor lett, mért szép ő is, mint ezek a parányi tárgyak?

Gyakorta pedig — ugy most is — elábrándozott: maga sem tudta miről?

Mig gyermek volt, vigan ugrándozott, futkosott; játszott bujdosít a napsgárral, elbujva lombok mögé, hol a tolakodó napsgár, mihelyt kipislantott, — rögtön megtalálta; megfogta jól erősen egy fénysugarszállal. Másszor a nap bujt előle, s jól látta hogy hova . . . szeretett volna felmenni, hogy lerántsa róla azt a sötét felhőköpenyt, s odakiáltta: itt vagy! — de nem tudott szállni mint a kis madárkák. Akkor elkezdett sírni, sirt-sirt addig, míg a nap megszánva, újra előjött . . .

(Egy k. köv.)

azon ko látózással tartassanak fenn, hogy a házalás csakis készítmény-pecséttel ellátott magyarhoni háziparccikkkel legyen megengedve.

Indokolás:

A polgári egyenjogúságnak elvnek szabaddal kiosztása vagy fenntartása nem felel meg.

Mithogy csak az állandó kereskedő és iparos forgalmához mérten megadóztatik, a házaló ellenben csak általánosságban felel meg, a kor csakis jogos követelés és az állandó kereskedő és iparosra nézve létkérdés, hogy a házaló üzletvezetése aránylag korlátozva legyen.

XVII. Fenntartassák-e továbbra is azon intézkedés, hogy egyes városokban a házalás teljesen megtiltassék, illetőleg egyes területeken korlátozassék? Ha igen, mily feltételek mellett?

ad 17. Azon intézkedés, mely szerint egyes városokban a házalás tökéletesen eltiltható vala, okvetlen hatályon kívül helyeztessék, mihthogy az a nyílt községekben lakó kereskedők és iparosok nagyobb terhelétsékre lenne, mi az egyenjogúságnak ellenére van, ha egyes területek mások terhére elzáródnak.

Indokolás:

A házalás jelenleg nagyrészen oly baj, mely az állandó kereskedő és iparos jogait károsítja. A polgári egyenjogúságnak okvetlenül követeli, miszerint ez irányban semmiféle terhelés javára kivétel ne tétessék.

Patz Miklós,

mint a temesvári ipar- és kereskedelmi kamarájának iparosok és kereskedőknek 1886. június 29-én tartott ülés elnöke.

H i r e k.

Ártézi kut. A zombori Takarékpénztár, mint tudjuk, 15000 forint ajándékozta a városnak egy arctsi kut. kölségei javára. De Zombor város oly erélyesen működött a kúgyében, hogy még ma napig sem eszközötte ki a beugymintzer jóváhagyását. Ennek fogva csak helyeselti tudjuk a zombori Takarékpénztár eljárást, midőn f. hó 11-én tartott választmányi ülésein Schläffer József ur indítványát folytat egyhangúlag oda határozott, hogy a megajánlott 15000 forint visszakerése mellett a Szen-György-téren a kut saját költségén teljesen elszünteti. A közegészség ügynek tett e hasznos intézkedéshez melegen üdvözöljük az intézet!

Kinevezés. A magy. kir. államasutas igazgatóságának újonnan lett szervezése általánosan a közmauka közlekedése n. kir. miniszter a szabadszaki ülésezetőséghez Senti ler Autai főfelügyelőt ültetveztetve és Enyedi Károly felügyelőt helyettes ültetveztetve bevezette ki.

Szélvihar dühöngött f. hó 5-én Szabadka és Pancso, mely különösen a palicsi távon többekre nézve majdnem vegtessé vált. A vihar oly hirtelen jött, hogy a tavon cölönkázás már nem jöhettek a partra. — Macskovics vióriás csónakban több tagból álló társaság volt, kiket a szél teljes erővel vit a Schne-der-fele szálalashoz, hol a csónok megleneklett s később csak nagy munkával lehetett elszabadítani. Meg vesztélyesült V. S. ügyvédjelölt heyzete, kit egy kis lélekvesztőn ért utol a vihar a tó közepén. Hosszu ideig küzdött a hullámmal, míg a telekvesztő lassanként vizrel megfelleve, a parttól mintegy 100 lépésre nyugrott belőle s rübstül uza juott a Rukavina-fele szálalashoz, hol szaraz ruhát kaphatott.

„Katonai tulkapás” czime alatt írja a „Pecs”: Herbert Janos városi algyezd, 52. ezredbeli tartalékos hadnagy udomására jutván, hogy a szerencsétlen Janzki-ügy alkalmából Christen Alajos 52-ik ezr. tartalékos állományú hadnagy a magyarokat szidalmazta — amiért senk által felelőségre nem vonatott, ennek megtorlásul és mint-

tegy kihívásul a nevezett hadnagy jelenlétében egy — bár nyilvános helyen ő-szejt, de magán-társaságban, elítélőleg nyilatkozott azon közös hadserégekbe tisztokról, kik Magyarországon kényerűn táplálkoznak, — szidják s gyalázzák a magyart és annak országát. „Az olyan tisztet, ki kellene korbácsolni az országból.” Ezek lettek volna Herbertnek a magán-társaságban használt szavai, melyeket Ch. hadnagy meghallott és Herbertet feljelentette. E feljelentés folytán a 6-ik hadtest becsület-bírósága nyomban összehívta s Herbertet megidézte. Herbert hivatalos elfoglaltságára utalva a megjelölt megtagadta, kijelentve, hogy ha megidézése okát vele tudják, arra udvariasságból megfelel. Ez megtörténvén, Herbert magyar ember nyíltságával nyilatkozott, melynek nyilatkozatából a következők közöljük: „Mindenek előtt kijelentem, hogy, bár a tekintetes becsület-bíróságot, ugy annak minden egyes tagját nagyra becsülöm s soha sem fognék azért pirulni, hogy ily urak itélnek felettem, de jelen ügyben öke. bírákúl el nem ismerhetem; mert ezen eljárást tiltják hazai törvényeink és ha annak alá vetem magamat, alkotmányom királyomnak, a ki egyuttal a legfőbb hadúr is és hazámok tett eskümmel szegném meg, a mihez pedig sem kedvem, sem jellemem nincs! Az 1868. évi XL. t. c. 54. §-a szerint „a tetteg szolgálatban nem álló tartalékosok minden polgári viszonyaikra nézve bűnvádi és rendőri ügyekben polgári törvények és hatóságok alatt vannak.” E pedig inkriminált nyilatkozatomat mint tettegessé szolgálatban nem álló tartalékos, polgári ruhában ejtettem ki s azért semmiféle katonai hatóság, avagy parancsnokság által felelőségre vonható nem vagyok, még akkor sem, ha szavammal az egész hadseréget, avagy tisztikart sertettem volna meg. A miert is tiltakozom az ellenem megidított eljárás ellen s kijelentem, hogy bármely katonai hatóságnak ez ügyben hozott határozatát avagy itéletét, mint illetéketlen el nem ismerem, annak magamat alávetni nem fogom, tartalékos tiszti rangomról önkényesen nem mondok, azt csak akkor fogom lenni, ha ő Felsőége a legfőbb hadúr, a ki kinevezni mehoztatott, m glogja parancsnok és ha ellenem szerelmes itélet hozhaték azt megtaggalom. Magyarországon alkotmányos királyaboz. . . Hanem, ha Christen hadnagy ut az ügyet már a denuntálás terere vitte át, am legyen! akkor ott is elejeb! De legyen meggyőződve, hogy hasonló foggyerve nem fogok ellene küzdeni, mivel azt lerli méltóságomtól állónak tartom. — Kér Pecsét, 1886. évi július hó 2-án. Herbert Janos, magy. állampolgár. Az eredmény — mint hírlík — az, hogy a becsület-bíróság Herbert Janost ama nyilatkozat tetele miatt a tiszti rangtól megfosztotta.

Öngyilkosság. Józits János 55—60 éves zombori kovacsmeister, f. hó 13-án a délelőtti órákban, a Ferencz-csatornaa ugrott s ott kereste halálát. Tettének oka ismeretlen.

Műkedvelői előadás. Topolyáról írják lapunknak, hogy az ottani ifjúság privát bulgalmából, részben az ott működő szücsarsulat feisegetésére f. hó 7-én a szücsarsulattal együtt részt vett a „Czifra nyomorusság” előadásban. Közreműködtek: Fischer Jónka és Wolbeimer Juliska kasszonyok, továbbá Jord a Béla, Sulyok Janos, Honig Zsigmond, Strum Markus és Grauberger Moruz. A műkedvelők kiváló bravúrú előadás meg nehez feadausát, s a közönség nem gyozott eleget tapolul. Tudositok különösen a nemel Fischer Jónkát, (Mezesné) Jordán Beát (Mádi Simon) és Honig Zsigmondot (Poprádi) szerepében. A műkedvelőink szép boktatát s az előadás után éjt zenét kaptak.

Iványi István „Szabadka története” című művének első szöveget a napokban osztotta ki Szabadka város tanácsa a város virilis és választott tagjai, valamint a városi tisztviselői között. A kötethez tartozó szücs címerkép csak a II. kötethez lesz csatolva. A mű könyvkereskedő Ára 1 frt 50 kr.

A törvényhatóságokról, a községekről

s a közigazgatási tisztviselők elleni fejeelmi eljárásról szóló törvények ő Felsőége által már szentesítették és a törvényhatóságokról szóló törvény mint az 1886. évi XXI-ik, a községekről szóló, mint az 1886. évi XXII-ik, végül a fejeelmi törvény, mint az 1886. évi XXIII-ik törvények k. évi július hó 8-án jelentek meg a törvénygyűlésben. Egyidejűleg bocsátották ki a megyékhez a végrehajtás iránti rendeletek is. A községi és fejeelmi törvények, a törvénygyűlésben közzététel után 15 nappal, azaz július 23-án lépnek életbe. A törvényhatóságokról szóló törvény életbeléptetésének idejét a belügyminiszteri végrehajtási rendelet határozza meg.

Névváltoztatások. Lövy Vilmos bajai illetőségű orvosenyvedő, vezetéknévét „László”-ra, Fischer József bajai illetőségű, parisi lakos pedig vezetéknévét pedig „Ferenczi”-re magyarosította.

Gomboson a csárda mellett Schmidt István-fele újonnan épült fürdőház vasárnapi fog megnyitást. — Herczenberger Károly zenekara fog közreműködni.

Ferbil. A kir. Curia büntető tanácsainak teljes ülésében kimondották, hogy az ugynevezett „ferbil”-játék a kih. B. T. K. 91. §-ában meghatározott büntető szerencsejáték fogalma alá esik.

A „Pécsi Dalárda” az ország daltes ületéhez a következő meghívót intézte: Kedves Daltestvérek! F. é. augusztus hó 12—15. napjain vasárnapi falai közt tartandó orsz. dalünnep alkalomával egyesületünk is fennállásának 25. évfordulóját foja ünnepelni, mely ünnepeit az orsz. közp. választmány beleegyezésével és jóváhagyásával az orsz. dalünnep keretében bevetettük. Huszonöt évforgalma alatt egylettünk is, mint más egyesület sok viszonyosságban ment keresztül, míg, gyökerei a nagy közönség és a nemzet testébe fogódzva, eleterős fává nőtte ki magát; de ha visszapillantunk a múltba, jól esik konstánstulnak azt, hogy a sors és körülménye; bármikor is összehoztak bennünket más testvéregelettel, azok részéről mindig a legnagyobb előzetkenység, testvéri szeretet, barátság és rokonszenvvel találkoztunk. Ezen rokonszenv és testvéri szeretet elészte, fejlesztése és gyarapítása czéljából egyesületünk egylete, melyek a „Pécsi Dalárda” ranyabban különös meleg érdeklődést és szeretettel tanusították, fennállásának 25 éves jubileumára meghívja. Az említett határozatból kifolyólag van szerencsénk T. Cimet f. é. augusztus 11—15. napjain tartandó ünnepre ezenel meghívni és a legnagyobb szücslelet és daltestvéri öszinte szeretettel kerü, legyen szives ünnepeitünk fényét becses megjelenésével emelni. Azon esetben, ha meg az orsz. dalünnepre nem jelentkezett volna és így a résztvevők tagjainak számarol nem lennénk tájékozva, fölkiük, hogy f. é. jul. 20-ig beudunkat értesíteni sziveskedjék, hogy elisallásokról idejen gondoskodhassunk. Meghívásunk ismételt és éjvortékelte kerre, vagyunk hazafiúi tisztellett és daltestvéri szeretettel Pecsét, 1886. jun. 30. Reberics Imre, egyli. titkár. Aidinger Janos, egyli. elnök. — Mint megbizható forrásból értesülünk, a zombori dalárda testületileg fog megjelenni az ünnepején.

Egy szakképzett, intelligens fiatal ember (rom. katu. és oroszul zsidó) ismeretes nevű v. lapszerkesztő, kitűnő bizonyítványokkal és ismeretekkel, magantitkár, nevelői vagy irodalmi alkalmazást keres. Az illetőnek, ki állásait és vagyonától onhibaján kívül fosztatott meg, igényel igen szerények. Ajánlunk öt mindazok figyelmébe, a kik ajánlatukra megfelelő alásra megkeresték egyént keresnek. — Leveleik e lap szerkesztőségéhez intézandók.

Papits Tódor o-palankai lakos egy 3 éves, szoke, mindkét lülen jegyes tehene uraonaköz 1886. június 5. 257/8051. sz. a. kiallított, Bacsa szőlő marhahajlatot folyo évi június hó 3-én Bacsban elviesztet.

Walker Henrik újsóvelői lakos folyó évi máj. 29-cs 92/jari sz. a. Újsóvelői, egy 8 éves, csúlis szőke, csillagos, hátul bíróli A. belyeggel ellátott paripa lórol kiallított lölelelet elészte.

Zentán a városi tisztviselő választás f. hó 20-án kedden fog megtartatni.

Távirati örömhír. Az anyós remegő kézzel bont föl egy táviratot, tudja, hogy a veje küldi s egy családi örömteljes eseményről lehet benne szó, — de lehet benne szomorúság is. És ragyogó szemmel olvassa: „Emerencia tu van minden veszélyen. Aggodalmunk nagy volt. Délutáni 2 órakor fiú szült, félháromkor leányt. Estére t ö b b e t. Adolár.”

A belügyminiszter közzétette a bocsátott ki va amennyi törvényhatóságokhoz, melyben ezeknek meghagyja, hogy az okleveleket orvosokat, a szigorló és végzett orvosnőndékeket a f. főorvos közbenjöttével mielőbb hívja fel, hogy azon esetre, ha a kolera tanára járványorvosi minőségben kiküldött hajlandók, magukat haladéktalanul jegeztessék fel s ezen jegezők hozzá mielőbb feltegyessék. A főorvosban ezen felhívás a kórházakban is közzétendő. Az alkalmazandó járványorvosok közül az orvosudorok az oda- és visszautazási költség megtérítésén kívül rendszerint napi 6 frtot, bérbezők és szigorlók pedig, ugyiszintén a végzett növendékek az uti költségén kívül napi 4 frt díjat fognak nyerni.

Igenykorai eset kereskedőknél, hogy a váltótörvénybe való járatlanságuk miatt oly váltót fogadjak el az adósoktól, mely valamely kellemetlen miatt bíróság nem érvényesíthető. A sok eset közül érdekes a kir. Curianak alábbi indoklása egy ítéletben, melylyel az alsó bíróság ítéleteket megsemmisítette. Indokok: Az idegen váltónak jogi természetétől a kibocsátó az intévényeztetett arra hívja fel, hogy a váltóban kitett pénzösszeget a lejáratkor a rendelkezésnek fizesse ki, hogy tehát valamely személy, kinek névalírása a váltó előlapján előfordult, — kibocsátónak tekintethessék, szükséges, hogy maga a váltó felállításán miszerint a névalírás az intévényeztetéssel szülő felhívásra vonatkozik, mi rendszerint csak akkor áll be, ha a kibocsátó nevét a felhívás alá írja; minthogy pedig a keresetben A) alsó bíróság váltót az említtet felhívás alatti az intévényeztetett F. Izraelnek névalírása áll, a kibocsátónak állított F. Guttmannak névalírása pedig azután következik; ez tehát a fentiek szerint kibocsátó aláírásnak nem tekinthető; továbbá, minthogy a szerint a beperesített váltót a kibocsátó aláírása és így a váltótörvény 3. §-ában felsorolt egyik lényeges kellék hiányzik; ennélfogva az arra fektetett kereset váltóeljárásra tartozónak nem tekinthető.

Loogó Simon zombori lakos kárára f. júni 13-án 13—14 közötti éjjel egy fehér egy vörösrarka és egy lila színű, ábrázatu dunna és három fehér ábrázatu vánkös, lopatott el.

„Szabadkai kereskedő ifjak társulata.” Ily czim alatt Szabadkán Fellegi Antal és Halmi Már kezdeményezése folytán a szabadkai kereskedő ifjak társulatot alakítanak. Az ez ügyben már több ízben, tartott értekezletek s a már eddig is nagy számban aláírt alapító és eodes tagok után ítétele ezen egyesület életképessége biztosítva van. Mint értesünk, előközl. Dr. Guln György lakarekpenztári igazgatót kéri föl az ifjúság, mely körülmény is elég garantált nyugtarrnézve, hogy az egyesület virágzának fog örvendeni.

Belügyminiszteri határozat a közegészség elleni kihágási ügyben. Szabadka város képviselője Peits József beteg marha-hus vágása miatt e hó fokulag elmarasztaltatván, a városi tanács által mint II-od fokú közgazg. hatóság által a kihágás vádjá s következményei adatai felmentett. Ez ellen Kellei István szabadkai la os közzételt a belügyminiszteriumhoz panaszt intézett, melyek folytán az ügy felülvizsgáltatott s vádlott Peits József a k. b. t. 104. §-ának 4. pontjában ütközött azon kihágásban, hogy lovagott beteg marha-husát, e körülményt tudva, emberi eledeleire használta, tekintve, hogy az állatnak beteg volta saját heismerése által is beiga-

zoltatott, az első fokú ítéletben felbontott indokoknál fogva vétkecsnek kimondták, s ezért — tekintettel azon súlyosító körülményre, hogy a családok és gépmunkások a legforgóbb nyári időben egy héten keresztül, romlott zöldség szinű, bűzös és nyálkás húsából készült eledellel tartotta — az idézett törvényszakasz alapján 5 napi elzárásban és 15 nap alatt megfizetendő 100 frt pénzbüntetésben, bnhajthatlanság esetében további 10 napi elzárásban, továbbá a felmerülő végrehajtási és tartási költségek megfizetésében marasztalatik el. A pénzbüntetés az első fokú ítéletben megjelölt czéla lesz fordítandó.

Peicz Tyukulác Márk szabadkai lakos t. évi június 27-án virradóra, egy 8 éves, kisse hajlott hátú, kissé csillagos, mindkét hátulós lábán patája fölött seb forradás, szörtelem, vil. pej, kanca, egy 7 éves, szárcsa orru, hátulós láb czombján farka alatt seb hely mint egy dionagyasú mélyedéssel bíró megy pej, kanca, egy 4 hónapos, kisse hibás csóka szemű csikóval, mindkettő bélyegtelen ló, ismeretlen tettesek által ellopott.

Csak az orvosok ítélete iránnyod arra ödzve, hogy valamely gyógyszer bizonyos betegségben hasznos-e vagy nem. Az általános használatba vett Brandt R. gyógyszerzéses haladcsait illetőleg számos egyetemi tanár nyilatkozataira utalunk. E haladcsok megn érték az orvosok egybehangzó dicséretét, s kétségtelen, hogy ennek ösönhött a maga roppant nagy elterjedésüket, a melyben manapság mint kellemes, biztos és ártalmatlan hsbajtó szer részesülnek.

CSARNOK.

Zombor monografiája.

Vármegyei monografiát akarunk iratni, holott meg annyira sem vittük, hogy szabad királyi városaink — az egy Szabadkát kivéve — tettek volna valamit saját történetük érdekében. Vannak már községeink, vannak falvaink, melyeknek monografiája rég közzétett forog, de az előkelőséggel s értelmiséggel büszkelkedő szabad királyi városok még távol látszanak lenni azon gondolattól, hogy helytörténetüket megírassák. Pedig egyáltalán nem válnék e városok dicsőségese, ha a vármegye drága pénzen elkészíttetné a magyar állam ezredves jubileuma alkalmára monografiáját s a kiváltságos városok e műből lennének kénytelenek kiolvasni — saját történetüket.

Zombor nemcsak szab. kir. város, hanem a vármegye székhelye is lévén, első sorban igényelheti az intelligens jelzot, s éppen azért ha már a helytörténet megírására nem Szabadka me, ezerte is, ó van hivatva e tereen most már példával előlenni. Nem féhet a város attól, hogy az általa e czéla kituzendo pályázat eredménytelen maradj, mert, ha jól tudjuk, ott helyben többen is foglalkoznak régóta Zombor város helytörténetével.

Valamint Szabadkának, úgy vármegyének többi városainak sem kellene e tereen is mindent a megvétel várm. mert úgy tudjuk, hogy városaink nagyon szeretnek értelmiségőkre, előkelőségre és szellemi fölnyökre hivatkozni. És mi azt hiszük, hogy e városoknak, melyeket a királyi kegy egykor kiváltságokkal halmozott el, e városoknak nemcsak az az egyedüli feladatuk, hogy kiváltságos helyzetök magaslátán büszkékedjenek, hanem az is, hogy a szellemi tereen a vármegye többi községeinek falkyáviói és példaadói legyenek.

Ezen szempontot nem tévesztve s a haladás mindent átható eszméjét szem előtt tartva, nem becsülhetjük meg magát jobban egy-egy város, mintha Szabadka szép példája után kőzakarattal elhatározzák saját helytörténetük megírását s erre a szokott módon illő pályádjait tűznie ki.

Ezt, ha valamelyik város, úgy Zombor bizonyára első sorban megteheti.

Dudás Gyula.

Irodalom.

Megjelent a m. kir. Postakapartékpénztári közlöny 8-ik száma. E szerint a magyarországi 8 postakapartékpénztár összes betétek 199 177 frt 74 kr., s ezzel az összes betét összeg 1.166.089 frt 37 krajta. A betétekből legfőbbbet a bpesti postakapartékpénztár (9.275 frt 54 kr.) legkevevebbet a zagrabi (9.714 frt 14 kr.) szolgáltatta. Viszszértesít történtulus 1-ig pénzb. 274.144 frt 55 kr.; értékpapír vásároltatott 76.900 frt 72 kr. értékben. Julius 15-től kezdve ismét 200 postahivatal biztolt meg takarékpénztári közvetítő teendők ellátására. Köztek Bjesmegyében a bicskeresztúti, bicspetrovoszei, bagyacsai, béregi, bikinyi, bulkeszi, cantavéri, csaataljai, dauvai, gákovai, garai, katymári, martonyosi, moholi, és uj-sovei posta hivatalok.

Nyiltér.†)

Fehér és créme selyem F. ile Fr. n. c. raisé Surah, sőt in merv illux dam st. rios, afeté és alt sz 75 król mtken egészen 10 frt 75 krig székold egyes ruhák, és arabokban vámmontesen hához szállító Henneberg G. székoldári reklám (es. s. r. ny. székold) Zürichben. Marak posta fordulttal Lovak 10 kr. nyitási korlátk

MATTONI-FÉLE
GIESSMÜBLER
legjobb asztali- és üdítő ital,
kitünő hatásának bizonyult köhögesnél,
gégéhajoknál, gyomor- és hólyaghurtnál.
Mattoni Henrik, Karlsbad és Budapest.

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk

Felolós szerkesztő az kisdó-lapjainkban:
Dr. MOLNÁR GYULA.

Aranyérem Paris 1878, Jury-tag Bpest. orsz. kiállítás 1885.

Neuslos, Ödön és Marcel
parkétgyára, ács- és asztalos-üzlete, gözfűrésze, fakeskerkedése
BUDAPESTEN, felső rakpart 10. szám.
Ajánlja mindenemű fáiparba vágó gyártmányait, nevezi tessen
amerikai tölgyfapadlatokat
egyszerű és herakott
koczkaparkétákat
legnagyobb városokban Folytonosan nagy készletet tart
A parket lerakását jutányos áron elvállalja
Arjegyzékeket és mintarajzokat kifizetésre ingyen és bérmentve küld.
Három évi jótállást vállal. 12-8

Haladási érem Bec. 1873. Erdem érem Szeged 1876.